

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:3

Fredagen den 6 oktober

§ 1 Miljö

Statsrådet Isabella Lövin

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den
19 juni 2017

Åtterrapport från informellt ministermöte den 13–14 juli 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
miljö den 13 oktober 2017

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har passerat 09.00, och jag förklarar sammanträdet öppnat. Jag hälsar statsrådet och vice statsminister Isabella Lövin välkommen. Vi börjar med åtterrappport från mötet den 19 juni 2017.

Anf. 2 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Jag hälsar god morgon till EU-nämnden och ordföranden. Åtterrapporten har skickats skriftligen. Jag har ingenting ytterligare att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till åtterrappport från informellt ministermöte den 13–14 juli 2017.

Anf. 4 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Jag har inte heller där något att tillägga.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till information och samråd inför mötet den 13 oktober 2017.

Anf. 6 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Det handlar om allmän inriktning för ESR och LULUCF.

I ljuset av den internationella utvecklingen och USA:s avsikt att lämna Parisavtalet sätts nu EU:s klimatledarskap på prov. Nästa möte i de internationella klimatförhandlingarna COP 23 hålls i november för att fortsätta genomförandet av Parisavtalet. Det skulle sända negativa signaler till omvärlden om rådet inte kunnat enas om detaljerna i sitt klimatramverk innan dess.

Regeringen bedömer att ordförandeskapets kompromissförslag för förordningarna i stort är balanserade givet medlemsländernas olika utgångslägen. Regeringen föreslår därför att Sverige stöder antagandet av allmänna inriktningar om förslagen på miljørådet den 13 oktober. Vid miljørådet kommer det troligen att kvarstå frågor att lösa i båda förslagen. Vi har justerat förslaget till svensk ståndpunkt i enlighet med det vi kom överens om vid överläggning med miljö- och jordbruksutskottet i går.

Ett viktigt resultat som Sverige bidragit till under förhandlingarna är att översynsklausulerna i förslagen om ESR och LULUCF har stärkts under förhandlingarna. Sverige fortsätter dock att driva att en uppföljning ska ske efter den stödjande dialogen under Parisavtalet som hålls 2018. Det vore önskvärt att kommissionen redan då kan rapportera om hur ramverket bidrar till att Parisavtalets mål nås.

Det har varit en grundläggande svensk ståndpunkt genom hela förhandlingarna om ESR att förordningen ska säkra ett så högt omställningstryck som möjligt inom EU. Regeringen föreslår att Sverige verkar för att undvika stora överskott av utsläppsenheter i ESR så långt som möjligt och att inga ytterligare flexibiliteter införs.

I linje med det driver Sverige på för en så ambitiös startpunkt som möjligt. Även utformningen och omfattningen av flexibiliteterna påverkar omställningstrycket och den miljömässiga integriteten i ESR. Sverige har accepterat att en reserv inrättas i ESR för länder som 2013 hade lägre bnp än EU-genomsnittet men driver att den behöver hållas så begränsad som möjligt.

Kompromissförslaget för LULUCF innebär att referensnivån för skogen baseras på hur skogsbruket bedrivits 2000–2009. Länder som redovisar ökade utsläpp, exempelvis på grund av ökad avverkning, kan få en ny flexibilitet, en kompensation.

Med utgångspunkt i den befintliga svenska positionen och givet förhandlingsläget anser regeringen att Sverige bör kunna acceptera denna konstruktion, detta under förutsättning att Sverige får en adekvat kompensation som så långt som möjligt fortsätter att täcka Sveriges behov.

Sverige ska också verka för att konkurrensen mellan skogsrika länder med liknande förutsättningar inte snedvrids.

Vad gäller beslutsprocessen för referensnivåerna driver Sverige på för ökat bestämmande över vår referensnivå. Vi har trots relativt svagt stöd nått långt.

Utgångspunkten i kompromisstexten är att medlemsländerna själva räknar fram och vid behov även reviderar referensnivåerna efter granskning samt att dessa slutligen beslutas genom att kommissionen antar en genomförandeakt.

Regeringen anser att Sverige bör kunna acceptera en sådan beslutsprocess för referensnivåerna för skogsbruk som en del i en kompromiss.

Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack, statsrådet, för redovisningen! Jag vill bara för det första tillförsäkra oss om att hela den överenskommelse som antogs i går på miljö- och jordbruksutskottet är regeringens ståndpunkt, också inkluderande mening som säger att särskild hänsyn bör tas till att möjliggöra en fortsatt ökad hållbar produktion inom skogsbruket.

För det andra undrar jag om statsrådet har för avsikt att avge någon röstförklaring i samband med beslutet eller antagandet av slutsatserna.

Anf. 8 JENS HOLM (V):

Det förslag som nu ligger på bordet är tyvärr ett steg i fel riktning. Det innebär att en reserv inrättas, som ministern sa. Det finns också utrymme för flexibilitet där man kan flytta utsläppsrätter mellan olika system, vilket i viss mån urholkar trovärdigheten i systemet.

Den viktigaste frågan är förändringarna i den så kallade LULUCF-förordningen. Det gäller alltså hur man ska hantera upptag från mark och skog. Det är mycket osäkra beräkningsmetoder som finns här.

Vi ska veta att det som Sverige nu bidrar till är att man har en referensbana och att man driver att man ska ha ett system för att räkna markupptaget som är mycket mindre robust än det som kommissionen ursprungligen föreslog.

Formuleringar som att Sverige ska få en ”adekvat kompensation” leder åt helt fel håll. Hur skulle vi se på att Polen och andra länder kräver att de ska få kompensation för det sätt på vilket de bedriver sitt skogsbruk eller jordbruk?

Det är väldigt olyckligt att den svenska positionen nu ser ut som den gör. Jag hänvisar till Vänsterpartiets avvikande mening där vi värnar robustheten och miljöintegriteten i systemet.

Jag vill också passa på att fråga ministern om just den adekvata kompensationen som har lagts till i den svenska positionen. Exakt vad för slags kompensation är det Sverige vill ha här?

Anf. 9 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Tack för inspel och frågor, Eskil Erlandsson! När det handlar om den diskussion som var i miljö- och jordbruksutskottet i går var min statssekreterare där. Jag har förstått att det inte var någon diskussion i utskottet om den mening som handlar om att särskild hänsyn bör tas till att möjliggöra en fortsatt ökad hållbar produktion inom skogsbruket. Där uppfattade vi inte att den meningen skulle vara med i det vi då diskuterade.

Jag tror också att det framgick av dagordningen att det inte var någon diskussion om den meningen. Vad jag förstår, för att gå in på teknikaliteter, var den inte ”fetad” i texterna. Därför var det heller ingenting som behandlades under utskottets möte. Den är inte med, helt enkelt.

På frågan om vi ska avge en röstförklaring är mitt svar att det inte är regeringens mening att vi ska avge en röstförklaring.

Jens Holm undrar om ordet ”adekvat”. Det handlar såvitt jag förstår om kompensationen enligt kompromissförslaget som ordförandeskapet lagt fram. Vi ska ha möjlighet att få ett visst ökat uttag av skogen och kunna kompensera upp till en nivå.

Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Då får jag vid det här tillfället yrka på att den mening jag tidigare läste om att särskilt hänsyn bör tas till att möjliggöra en fortsatt ökad hållbar produktion inom skogsbruket är en del av den svenska ståndpunkten och att den kompletteras med denna mening. Är det så att vi

inte kan enas om detta anmäler jag för min del en avvikande uppfattning och mening i det här sammanhanget.

Anf. 11 MARIA PLASS (M):

Även från moderat håll ställer vi oss bakom yrkandet, och om detta inte finns med i texten har vi en avvikande mening i enlighet med vad Eskil Erlandsson sa.

Anf. 12 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Den meningen fanns ju med i går, så jag uppfattar det som att vi från utskottets sida tog ställning till den då och kom fram till att den skulle vara med. Jag hävdar alltså med bestämdhet att den bör vara med i detta dokument, precis som Eskil föreslår.

Anf. 13 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L):

För er som inte har träffat mig tidigare är det första gången jag är här och blir inslängd i detta. Jag har uppfattat exakt samma sak: Jag instämmer i det som mina allianskollegor säger.

Anf. 14 MARTIN KINNUNEN (SD):

Vi anmälde avvikande mening i utskottet i går, men vi avstår från den om det råder majoritet om detta. I så fall ansluter vi oss också till Alliansens yrkande för att få igenom den här meningen, som i alla fall gör förslaget något bättre.

Anf. 15 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Jag noterar nämndens inställning och utskottets tidigare inspel. Jag vill gärna ha ett klargörande om avsikten med den här meningen. Innebär meningen att det är i skogsbruket som det är särskilt viktigt att kunna öka produktionen, det vill säga inte i jordbruket, som nämns i meningen innan?

Om så är fallet kan vi acceptera att ta in meningen, men då skulle jag vilja föreslå en förändrad formulering. Jag undrar om det skulle vara möjligt att omformulera meningen och skriva så här: Samtidigt får regelverket inte hindra en långsiktigt ökad och hållbar produktion av bioenergi, livsmedel och fossilsnåla material från jord- och skogsbruket. Det är av särskild vikt att möjliggöra en fortsatt ökad hållbar produktion inom skogsbruket.

Förklaringen till förslaget att ändra ”särskild hänsyn” till ”det är av särskild vikt” är att det blir tydligare vad vi avser: inte att vi ska ta särskild hänsyn, utan att det är särskilt viktigt att just skogsbruket ska kunna öka sin hållbara produktion. Kan detta accepteras?

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag har uppfattat att Centerpartiet och Moderaterna ställer sig bakom förslaget till justering av regeringens position, liksom Kristdemokraterna och Liberalerna. Då är frågan hur Sverigedemokraterna vill göra.

Anf. 17 MARTIN KINNUNEN (SD):

Med den utvecklingen står vi fast vid den avvikande mening vi framförde i miljö- och jordbruksutskottet i går rörande ESR: Vi vill ha en mer rättvis fördelning, och vi vill inte att reserven ska inrättas.

Vi kan heller inte ställa upp på någon skrivning om jordbruksbaserade biodrivmedel eftersom vi är motståndare till det och ser med oro på de sekundära utsläpp som de biodrivmedlen ger upphov till. Mycket forskning tyder också på att de leder till ökade utsläpp av växthusgaser, även jämfört med fossila bränslen.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Så att jag förstår det hela rätt: Ni stöder inte de andra oppositionspartiernas förslag till justering utan vidhåller er ursprungliga avvikande mening.

Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr ordförande! Då kommer den meningen alltså inte att läggas till i regeringens ståndpunkt. Det finns ingen majoritet för att förändra ståndpunkten.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

När vi i presidiet räknar samman röstförhållandena i utskottet visar det sig att det inte finns stöd för regeringens position utan justeringen. Den justeringen behöver göras.

Anf. 21 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Ordförande! Jag måste bara få reda på om regeringen alltså inte tyckte om det man nu föreslog som en justering utan om det liksom ändrades under galgen. Det vore intressant att höra. Jag såg det som konstruktivt att det fanns en beredvillighet från regeringens sida att försöka hitta denna breda överenskommelse. Jag vill veta om det inte finns någon sådan ambition.

Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Vi tycker att det redan tydligt framgår i regeringens position att detta är regeringens inställning. Med tanke på att denna fråga uppenbarligen inte var uppe för diskussion i miljö- och jordbruksutskottet och att det nu ligger ett förslag uppfattade jag att det för att nu göra ytterligare ändringar krävs majoritet i EU-nämnden.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi tolkar det fortfarande som att denna justering behöver göras för att få stöd för regeringens ståndpunkt. Kan vi sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med den justering som statsrådet och utskottets majoritet kom fram till och oliklydande avvikande meningar från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna? Detta blev lite komplicerat, men jag tror att vi redde ut det.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 6 på dagordningen, Utkast till rådets slutsatser om Parisavtalet och förberedelserna inför UNFCCC-mötena (Bonn den 6–17 november 2017).

Anf. 24 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr ordförande! Ordförandeskapet har för avsikt att rådet ska anta rådsslutsatser om EU:s position inför klimatkonventionens 23:e partsmöte i Bonn under ordförandeskap av Fiji. Regeringen har verkat för att rådsslutsatserna så tydligt som möjligt ska slå fast EU:s globala ledarskap i arbetet för att bekämpa klimatförändringarna, såväl i de internationella klimatförhandlingarna som i genomförandet av Parisavtalet inom och utanför EU.

Regeringen har också verkat för att EU ska fortsätta att vara drivande i de frågor som är betydande för möjligheten att kontinuerligt höja ambitionerna i det globala klimatarbetet. Särskilt viktigt för detta är utformningen av den femåriga cykeln för utsläppsminskningar och dess globala översyn samt att detta mynnar ut i successivt höjda ambitioner över tid, i linje med vad som krävs för att klara Parisavtalets mål. Att även EU:s klimatlagstiftning ska vara anpassad till Parisavtalet är centralt för regeringen.

Andra centrala delar för ökad ambition som regeringen prioriterar är utvecklingen av ett gemensamt uppföljningssystem och att nästa års stödjande dialog utformas så att det skapas ett politiskt tryck att öka den globala ambitionen, bland annat genom att påverka arbetet med de utsläppsminskningssåtaganden som ska läggas fram eller revideras 2020. Vid COP 23 fortsätter arbetet för att föra fram dessa frågor inför beslut under nästa års partsmöte.

Regeringen anser att förslaget till rådsslutsatser ger en bra grund för att EU ska kunna vara pådrivande i dessa frågor under partsmötet. Regeringen har fått bra gehör för sina synpunkter vid förhandlingarna om rådsslutsatserna i rådsarbetsgruppen. Regeringen har verkat för att ytterligare öka EU:s ambition i rådsslutsatserna, men stödet från andra medlemsstater för att gå längre än ordförandens förslag har tyvärr varit litet.

Anf. 25 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Först en formfråga: Vi skulle tala även med finansministern om detta – en del som gällde finansiering. Ska jag ta det med henne eller kan jag ta det här?

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Det tas lämpligen med finansministern.

Anf. 27 JENS HOLM (V):

Då kan jag bara hänvisa till vår avvikande mening. Vi tycker inte att detta är tillräckligt ambitiöst. EU borde kunna göra mycket mer för klimatet än det som framgår av denna ståndpunkt.

Vi tycker också att det är olyckligt att EU:s röst helt och hållet blir Sveriges röst på detta toppmöte, som vid andra toppmöten. Vi tycker att Sverige borde kunna ha en egen position som går utöver och kompletterar EU:s position, för att visa att det även inom EU-kretsen finns länder som driver på vid klimattoppmötena. Detta är innehållet i vår avvikande mening, som jag hänvisar till och står bakom.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Då går vi vidare till Övriga frågor.

Anf. 29 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Det finns en övrig fråga från Luxemburg och Frankrike kopplad till pågående förhandlingar om ett styrningssystem för energiunionen. Det är inte en diskussionspunkt utan en övrig fråga som kommer att framföras.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Då tackar jag statsrådet för informationen och för hennes medverkan.

§ 2 Miljö

Miljöminister Karolina Skog

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 19 juni 2017

Återrapport från informellt ministermöte den 13–14 juli 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 13 oktober 2017

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi miljöminister Karolina Skog, med medarbetare, välkommen till EU-nämnden och ger oss raskt in på dagordningspunkt 5.

Anf. 32 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Först finns det två återrapporter. Ni har skriftligt material i era underlag.

Den beslutspunkt som är aktuell på detta rådsmöte rör Unea-3. Inför Unea-3 antar EU:s miljöministrar en gemensam EU-position i form av rådsslutsatser. Rådsslutsatserna visar att föroreningar är en global utmaning, ofta med gränsöverskridande konsekvenser som inte enbart påverkar miljön utan även ekonomi samt hälsa och välbefinnande. Rådsslutsatserna återspeglar väl de tematiska områden som lyfts fram inför Unea-3, det vill säga hav, vatten, mark, luft samt kemikalier och avfall.

Regeringen föreslår att Sverige ska ställa sig bakom rådsslutsatserna. Regeringen välkomnar särskilt att dessa inkluderar tydliga och konkreta skrivningar på luft-, havs- samt kemikalie- och avfallsområdet, inklusive uppföljning av Havskonferensen i New York. Detta är områden där Sverige har en hög profil i det globala miljöarbetet, varför vi särskilt driver dessa frågor inför Unea-3.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Som miljöministern uppmärksammade kommenterade jag inte återrapporterna. Innan vi går över till dagordningspunkt 5 undrar jag för formens skull: Finns det några frågor kring återrapporterna? Nej. Är det någon som önskar ordet med anledning av dagordningspunkt 5? Jag finner inte att det är så. Då finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 7.

Anf. 34 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

När det gäller övriga frågor avser regeringen att kommentera två punkter. Den första är dagordningspunkt 7 a om Århuskonventionens sjätte partsmöte i Budva, som handlade om EU-institutionernas – inte medlemsländernas – genomförande av konventionen. Här vill vi i en kommentar lyfta fram att det är viktigt att EU verkar för ett effektivt genomförande av konventionen på EU-nivå.

Den andra punkten som vi har tänkt yttra oss om är dagordningspunkt 7 b, som gäller Frankrikes och Luxemburgs not om en öppnare, mer ändamålsenlig och säkrare bedömning av kemiska ämnen. Här vill regeringen välkomna att noten betonar vikten av en ambitiös EU-strategi

för en giftfri miljö och vikten av att reglera hormonstörande ämnen i produktlagstiftning för till exempel leksaker, kosmetika och förpackningar i kontakt med livsmedel.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Miljöministern! Jag undrar om du bedömer att du behöver ett mandat för dessa yttranden.

Anf. 36 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Nej, det är inga beslutspunkter.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då tackar vi miljöminister Skog och medarbetarna för deras medverkan.

§ 3 Jordbruk och fiske
Statsrådet Sven-Erik Bucht
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 17–18 juli 2017
Återrapport från informellt ministermöte den 5 september 2017
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 9 oktober 2017

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Då får vi hälsa landsbygdsminister Sven-Erik Bucht välkommen till EU-nämnden.

Först har vi återrapporter från två möten. Sedan är det information och samråd. Önskar landsbygdsministern tillägga något när det gäller rapporterna?

Anf. 39 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på frågor.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Det är ingen i nämnden som önskar ordet. Då tackar vi för den informationen.

Vi går in på information och samråd inför möte i rådet den 9 oktober. Vi går till dagordningspunkt 4. Här har det kommit en sen handling till nämnden. Det har också kastats om lite i dagordningen. Men vi följer som vanligt den utsända handlingens ordning. Landsbygdsministern kan själv kommentera hur det sena utskicket påverkar regeringens ståndpunkt.

Anf. 41 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Frågan var föremål för överläggningar i MJU i går. Det resulterade i ett förtydligande av förslaget till svensk ståndpunkt i den kommenterade dagordningen. Jag återkommer till det lite senare.

Agendapunkten är en beslutspunkt på rådmötet och avser fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2018. Inledningsvis vill jag understryka att det ser positivt ut för många bestånd i Östersjön även om vi har en bit kvar innan vi har nått målet om långsiktigt hållbart nyttjande för alla bestånd i Östersjön.

Sverige har varit en konstruktiv förhandlingspart de senaste åren. Både min företrädare och jag, som statsråd, har fått möjlighet att påverka så att vi nu har en positiv utveckling för många bestånd. Jag tänker bland annat på sillen i centrala Östersjön och på skarpsill. Även för lax och torsk i västra Östersjön har vi lyckats vända eller stabilisera en tidigare negativ trend.

För lax har vi lyckats vända den negativa trend som fanns för några år sedan, och vi har lyckats behålla laxen på en stabil nivå, bland annat tack vare att Sverige genom att vara spelbar i förhandlingarna lyckats få gehör för en väsentligt försiktigare linje än kommissionens förslag de senaste fyra åren. Även vad gäller torsk i västra Östersjön verkar vi ha lyckats vända den nedåtgående trenden och stabiliserat beståndet, om än på en låg nivå. Också detta tror jag att Sverige kan ta åt sig en hel del av äran för. Bland annat hade de senaste två årens omfattande sänkning av TAC –

20 procent respektive 56 procent – aldrig blivit ett faktum utan Sveriges deltagande i förhandlingen.

För det östra torskbeståndet kunde Ices tyvärr inte heller i år lämna en fullständig beståndsanalys. Detta är beklagligt då det försvårar förvaltningen av beståndet. Under de tre senaste kvotförhandlingarna för Östersjön har TAC för östra Östersjön sänkts väsentligt varje år. TAC sänktes med 22 procent fiskeåret 2015, med ytterligare 20 procent fiskeåret 2016 och slutligen med ytterligare 25 procent fiskeåret 2017. Sammanlagt har alltså TAC för torsk i östra Östersjön mer än halverats de tre senaste åren. Jag tror att det hade sett mycket sämre ut om Sverige hade ställt sig utanför förhandlingarna och därmed inte hade kunnat påverka förhandlingsresultatet i rätt riktning.

Jag är mot denna bakgrund angelägen om att regeringen i de kommande förhandlingarna ska ha ett utrymme att kunna fortsätta att göra skillnad och fortsätta att förbättra bestånden i Östersjön tills vi är i linje med regeringens grundinställning – att fiskeriförvaltningen ska bidra till ett långsiktigt hållbart nyttjande av resurser.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximal hållbar avkastning, MSY, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill, strömming och skarpsill tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

I fråga om det östra torskbeståndet – Ices har på grund av oklara biologiska förhållanden inte presenterat några biologiska referensnivåer, och det finns alltså inga uppgifter om faktisk fiskeridödlighet – anser regeringen att Sverige ska verka för att försiktighetsansatsen tillämpas vid fastställande av fiskemöjligheter och således att kvoterna för detta bestånd bör minska även detta år.

I fråga om västra torskbeståndet anser regeringen att Sverige ska verka för att fiskemöjligheterna sätts i linje med fiskeripolitikens MSY-mål och inom ramen för intervallen som anges i Östersjöplanen. Den vetenskapliga rådgivningen utgör naturligtvis grunden för besluten. Vad gäller TAC för torsk i både östra och västra Östersjön är trycket från övriga medlemsstater stort. Flera vill hellre se status quo eller höjningar. Det är därför viktigt att Sverige kan spela en aktiv roll i förhandlingarna ända till slutet.

För lax i egentliga Östersjön föreslår kommissionen en ökning av kvoten, jämfört med innevarande år, med 11 procent. Regeringen anser dock att Sverige, bland annat i syfte att skydda de svaga laxbestånden och ge dessa en möjlighet till återhämtning, ska verka för att fiskemöjligheterna fastställs på en lägre nivå än den som föreslås av kommissionen.

Vad gäller fastställande av fiskemöjligheter för sill och skarpsill anser regeringen att Sverige, i syfte att underlätta den landningsskyldighet som gäller i Östersjön, bör verka för en kvotsammansättning som så långt som möjligt och inom ramen för Östersjöplanen motsvarar fångstsammansättningen av dessa arter – detta eftersom sill och skarpsill

fångas tillsammans. Den vetenskapliga rådgivningen utgör naturligtvis även i detta fall grunden för beslutet.

Vad gäller rödspätta anser regeringen att Sverige ska verka för att TAC för 2018 grundar sig på den vetenskapliga rådgivningen och möjliggör den landningsskyldighet som från 2017 även omfattar rödspätta i Östersjön.

Kommissionen har också föreslagit att man ska vidareföra åtgärder på EU-nivå för fritidsfisket av torsk i västra Östersjön, bland annat med hänsyn till att beståndet fortfarande är på en låg nivå och att fritidsfisket i detta fall har en stor påverkan på fiskeridödligheten för detta bestånd. Jag vill understryka att regeringens ståndpunkt kvarstår: att reglering av fritidsfiske i första hand är varje medlemsstats ansvar och att EU-lagstiftning på detta område endast bör övervägas i specifika fall och om det kan tillföra mervärde. Dock vill jag förtydliga att givet beståndssituationen för vissa av Östersjöns bestånd, däribland den västra torsken, och att fritidsfisket har betydande bidrag till fiskeridödligheten anser regeringen att det för närvarande i specifika fall finns ett mervärde i att reglera fritidsfisket i vissa områden och för vissa arter i Östersjön inom ramen för den ettåriga förordningen – detta utifrån tanken att alla aktörer som nyttjar olika bestånd bör dela på ansvaret och bidra till att fisket sker på ett hållbart sätt.

Kommissionen har också föreslagit att man ska vidareföra, till 2018, den lekstängningsperiod för torskfiske i västra Östersjön som infördes under februari och mars 2017. Jag är mycket glad över att de åtgärder som vidtagits de senaste åren i syfte att återhämta det västra torskbeståndet ser ut att få effekt. Det finns nu en bra årsklass, vilket gör att det finns goda möjligheter att få upp beståndet på de nivåer som föreskrivs i den gemensamma fiskeripolitiken. Givet att beståndet fortfarande är på en låg nivå anser regeringen att Sverige ska verka för en vidareföring av lekstängningen för fiske av torsk under februari och mars.

Slutligen har kommissionen föreslagit förbud mot både kommersiellt fiske och fritidsfiske efter ål i Östersjön. Vad gäller ål delar regeringen kommissionens inställning att situationen för den europeiska ålen är ytterst alarmerande och att kraftfulla åtgärder behöver vidtas i närtid för att rädda arten och därmed också ålfisket på längre sikt.

Regeringens övergripande målsättning är att EU:s förvaltningsåtgärder för ål ska vara i linje med den reformerade fiskeripolitikens mål och principer samt att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för det samlade beslutet om de olika fiskarterna och bestånden. Vi välkomnar därför kommissionens initiativ att rädda arten. Det är ytterst viktigt att kommissionen skyndsamt vidtar långsiktiga åtgärder genom skärpning av den befintliga EU-förordningen samt ger särskild prioritering av uppföljning och efterlevnad av de nationella ålförvaltningsplanerna.

Sverige har nationellt infört ett generellt ålfiskeförbud med licensgivna undantag och kommer vid en omröstning att stödja ett generellt förbud i Östersjön om det är möjligt att samla en kvalificerad majoritet för förslaget samtidigt som vi förordar ett generellt förbud inom hela Europeiska unionen. Det är här vi har ett förtydligande som ni efterfrågar och som vi har skickat in.

Jag vill dock att ni känner till att det under behandlingen i rådets förberedande organ har blivit ganska tydligt att det inte finns stöd bland övriga länder för ett förbud mot ålfisket i Östersjön. Jag vill att ni ska veta

att Sverige är den enda medlemsstat som inte har motsatt sig ett ålfiskeförbud. Jag vill också påminna om att de flesta medlemsstater önskar se status quo eller en höjning av TAC för torsk i de två torskförvaltningsområdena samt en höjning av TAC för lax.

Jag vill därför avsluta med att upprepa det jag sa inledningsvis, nämligen att jag är angelägen om att regeringen i de kommande förhandlingarna ska kunna fortsätta att göra skillnad, fortsätta att förbättra för alla bestånd i Östersjön och bidra till att fisket sker på ett hållbart sätt.

Jag vill också påminna om att beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet som ett paket. Beslut fattas inte art för art eller fråga för fråga. Om Sverige skulle ställa sig helt utanför i en fråga skulle effekten av detta bli att Sverige inte heller kan påverka utgången vad gäller andra arter eller bestånd. Det är således viktigt att göra en sammantagen bedömning av paketet som sådant.

Anf. 42 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Jag delar ministerns ståndpunkt i så måtto att det är den vetenskapliga grunden och intentionerna i den reformerade fiskeripolitiken om ett hållbart fiske samt försiktighetsprincipen som måste vara helt och hållet vägledande för när nivåerna för framtida kvoter sätts. Om man fiskar för mycket har man helt enkelt inget kvar att fiska på nästa år.

Jag har några konkreta frågor med anledning av det som ministern har sagt. Jag tycker att det är bra att Sverige kommer att driva frågan om lägre kvoter för lax och torsk i vissa bestånd. Det är fortfarande viktigt att se till att de bestånden kan återhämta sig. Men samtidigt blir jag lite oroad över ministerns vädjan om att kunna ha ett öppet mandat, som jag tolkar det. Det som kommissionen har föreslagit här vad gäller fiskekvoter tror jag att de flesta här tycker är relativt acceptabelt, men om vi ser till hur förhandlingarna har sett ut de senaste åren har rådet lagt sig på nivåer långt över det som kommissionen ursprungligen har föreslagit och långt över vad vetenskapen rekommenderar, alltså vad som är ett hållbart fiske.

Mandatgivningen här från EU-nämnden har varit att ministern ska följa kommissionens förslag och den vetenskapliga rådgivningen. Ändå har Sverige röstat med de andra länderna på ministerrådsnivå om höjda kvoter i förhållande till det som kommissionen har föreslagit.

Jag vill helt enkelt fråga Sven-Erik Bucht: Var går smärtgränsen, var är den övre gränsen för regeringen avseende de här kvoterna? Ministern behöver inte gå in på alla bestånd, men för oss är det viktigt att veta hur långt Sverige kommer att sträcka sig i de här förhandlingarna.

Vänsterpartiets ståndpunkt är att vi håller med om det som regeringen har sagt, särskilt om minskade kvoter för lax och torsk, men vi anser att kommissionens förslag är det som är smärtgränsen. Om man går utöver de kvoterna bör Sverige hellre rösta nej.

Vad gäller förbudet mot ålfiske är det väldigt svårt att få klarhet i den här frågan. Situationen är akut, som vi alla vet, för ålbeståndet. Det är ungefär 1 procent ål kvar av det ursprungliga beståndet – nästan ingenting med andra ord. Då säger Sven-Erik Bucht att Sverige kan rösta för ett ålfiskeförbud ifall det utformas över hela EU och ifall man kan samla en kvalificerad majoritet. Men det som jag tycker är viktigt för oss att få klarhet i är om Sverige är ett av de länder som aktivt driver frågan om ett

ålfiskeförbud i Östersjön. Det vill vi ha svar på här, Sven-Erik Bucht. Är Sverige ett land som aktivt driver frågan om ett ålfiskeförbud?

När vi fick den här rapporten sent i går kväll från det estniska ordförandeskapet framgick det att inget land aktivt driver frågan om ett ålfiskeförbud i Östersjön, vilket är helt tvärtemot vad vice statsminister Isabella Lövin har sagt vid flera tillfällen liksom en mängd andra företrädare för regeringspartierna. Nu har vi fått en korrigerad version från det estniska ordförandeskapet, men det står fortfarande inte att Sverige driver frågan om ett ålfiskeförbud. Jag tycker alltså att det är av yttersta relevans att få klarhet i det här, Sven-Erik Bucht.

Anf. 43 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet! Jag har tre frågeställningar. För det första: Vad innebär egentligen den förändrade ståndpunkten från regeringens sida vad beträffar ålen i praktiken?

För det andra skulle jag vilja ha en liten redovisning av hur kontrollen numera fungerar apropå att det under många år, vad jag känner till, har varit en stor diskussion gällande om man verkligen håller sig till de kvoter som sätts eller om det bedrivs det som vi i dagligt tal kallar för tjuvfiske också nu i den omfattning som det säkert har gjort historiskt sett. Eller har det blivit bättre?

Den tredje frågeställningen jag har handlar om värnandet om det småskaliga fisket. Hur har det utvecklats, och hur kommer det att bli i framtiden? Det småskaliga fisket är ju viktigt för de många småsamhällen som finns runt hela Östersjön och också som en attraktion i kombination med turistnäringen.

Anf. 44 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Jens Holm säger att kommissionens förslag är relativt acceptabelt. Jag delar inte den uppfattningen. Vi måste sänka kvoterna för torsk. Jag är lite förvånad att Jens Holm kan uttrycka den åsikten om torsken. Faran är inte över för torsken, och faran är inte över för laxen heller. Där föreslår man från kommissionen en 11-procentig höjning. Jag är lite förvånad att Jens Holm uttrycker den åsikten.

Var ligger red line för regeringen? Den ska ligga i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Den ska ligga också inom de ramar som Östersjöplanen anger. Där är gränsen, där ska vi finnas. Sverige driver också frågan om ett ålfiskeförbud. Rapporten som Jens Holm hänvisar till är en sammanfattande rapport och inte en rapport som anger någonting i detalj. Men det finns i alla fall tydligt angett att samtliga länder inte har samma åsikt.

Vi kommer att stödja kommissionens förslag, men det förutsätter givetvis att det bildas en kvalificerad majoritet om det här. Skulle inte så bli fallet kan vi riskera att över huvud taget inte vara förhandlingsbara, och då hamnar vi i den situationen att vi inte kan påverka TAC på torsk och på lax där det behövs hårdare tag. Om man tittar på utfallet från tidigare år ser man att vi har lagt oss under kommissionens förslag. När det gäller laxen lade vi oss under kommissionens förslag i fjol.

När det gäller Eskil Erlandssons fråga om vad det förändrade förslaget betyder hanteras egentligen bara Östersjön på måndag, men vi har ändå i det förändrade förslaget tydliggjort att vi vill se det här också i EU:s alla

vatten. På måndag kan det givetvis i praktiken hända när det gäller frågan om Östersjön att det inte får den betydelsen, men det är ändå ett tydligt uttryck från Sverige att det här i så fall måste handla om EU:s alla vatten.

Sedan var det en fråga om tjuvfiske. Jag ska överlåta till ämnesrådet Marianne Goffeng Raakil att svara på den.

Anf. 45 Ämnesrådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL:

Vad gäller regleringen av turboatsfisket graderar kommissionens förslag regleringen, det vill säga hela året är det fem torskar per person och dag som får tas, men under stängningsperioden för yrkesfisket får fritidsfisket, det vill säga också turboatarna, ta tre per dag. Det innebär att man har tagit hänsyn till att det ofta är mindre företag som har svårt att klara ett stopp under två månader, och så har man tagit effekten med i bedömningen.

Jag hoppas att det var svar på frågan. Den andra frågan kan min kollega svara på.

Anf. 46 Kanslirådet KARIN VICTORIN:

Det gällde frågan om huruvida man kan garantera om det sker ett överfiske om man håller sig till vetenskaplig rådgivning. När Ices, Internationella havsforskningsrådet, gör sina beståndsbedömningar genom provfisken eller ombordprovtagningar gör man en sammantagen bedömning av all dödlighet: den dödlighet som beror på fiske, den dödlighet som är naturlig och beror på predation av andra arter och så har man också med en dödlighet som forskningen inte kan förklara, och den kan bero på till exempel utkast eller oreglerat fiske.

Men så gott som Ices kan beräkna drar de av från det råd som man sedan rekommenderar om en fångst. All dödlighet ska alltså finnas med i beräkningarna så gott som Ices kan uppskatta den. Om det skulle ske ett stort oreglerat uttag märks alltså det.

Anf. 47 HELENA BOUVENG (M):

Jag har en kunskapsfråga. Jag förstår inte den här nya ståndpunkten vad gäller ålen. Regeringen säger principiellt att ett ålfiskeförbud, om det skulle införas, bör gälla i alla EU:s vatten och inte bara i Östersjön. Men om kommissionen landar i att det enbart ska gälla i Östersjön – står regeringen kvar vid den ståndpunkten då, eller släpper man frågan om ett ålfiskeförbud då?

Anf. 48 JENS HOLM (V):

Jag har samma fråga.

Anf. 49 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Skulle det visa sig att det finns en kvalificerad majoritet i rådet som är för ett förbud mot ålfiske i Östersjön kommer vi att stödja det. Men vi kommer också att uttrycka att det behöver hanteras i hela EU:s vatten. Men den frågan hanteras inte på måndag.

Anf. 50 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Det där tycker inte jag är att aktivt driva frågan om ett förbud mot ålfiske i Östersjön.

Sverige är det kanske mest relevanta landet i det sammanhanget. Alla tittar på Sverige och undrar hur vi ställer oss i frågan. Ifall vi då sitter och inväntar stöd från Malta, Frankrike och Tyskland – alltså två tredjedelar eller kvalificerad majoritet – kommer det inte att bli någonting.

Det måste finnas länder som aktivt driver frågan om ålfiskestoppet. Det gör uppenbarligen inte Sverige. Jag är djupt besviken.

Jag vill också förtydliga en sak. Det gäller kommissionens position. Jag sa klart och tydligt att kommissionens position vad gäller de andra fiskekvoterna, särskilt torsk och lax, behöver justeras. Jag välkomnar att regeringen driver frågan om minskade kvoter där.

Jag försökte vara tydlig avseende vilket mandat vi ger regeringen. Jag sa att det mandat som Vänsterpartiet ger regeringen är att man kan förhandla, men man kan inte gå utöver det som kommissionen har lagt på bordet. Det är det mandatet vi ger i alla fall. Vi kan inte bidra till att Sverige röstar för högre kvoter än kommissionen har lagt fram. Vi vill självklart ha lägre kvoter för vissa bestånd. Och det gäller just torsk och lax.

Herr ordförande! Därmed hänvisar jag till vår avvikande mening, ifall ministern inte säger något annat för att gå mig till mötes.

Anf. 51 MARTIN KINNUNEN (SD):

Sverigedemokraterna är nöjda med regeringens linje, förutom när det gäller ålen.

Vad gäller EU:s övriga vatten tas det inte upp på mötet, vilket har konstaterats. Vi kan alltså inte stödja en svensk linje som vill ta bort det nuvarande mycket begränsade fisket av ål. Jag anmäler därför avvikande mening.

Anf. 52 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Det finns en avvikande mening från miljö- och jordbruksutskottet som vi härmed följer upp.

Anf. 53 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag instämmer med Lars-Axel.

Anf. 54 MARIA PLASS (M):

Jag instämmer.

Anf. 55 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L):

Det finns en risk för att jag är ute på djupt vatten, eftersom det här inte är mina frågor.

Vi har diskuterat det här i partiet. Vi stöder också regeringen.

Anf. 56 ORDFÖRANDE:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med oliklydande avvikande meningar från Vänsterpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5.

Anf. 57 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Dagordningspunkten gäller förberedelse av de årliga konsultationerna mellan EU och Norge om nästa års fiskemöjligheter av gemensamma bestånd i Nordsjön och Skagerrak.

Liksom tidigare år har kommissionen ställt två frågor till rådet för att få vägledning i förhandlingarna. Den första rör förvaltningen av de gemensamma bestånden i Nordsjön och Skagerrak. Här anser regeringen att EU, liksom för EU:s interna fiskemöjligheter, ska sträva efter överenskommelse med Norge i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer.

Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen alltså att det är angeläget att nå målet om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximal hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier är viktiga instrument och att kommissionen bör sträva efter att se över de förvaltningsstrategier som är inaktuella och upprätta nya för de bestånd som saknar strategier.

Fråga två rör bestånd som kan användas för ömsesidigt kvotutbyte med Norge. Denna fråga rör det erbjudande av arktisk torsk som Norge enligt EES-avtal är skyldigt att erbjuda EU i utbyte mot tillträde till EU:s marknad. EU kompenserar också Norge för den arktiska torsken med andra arter. Här finns en viss obalans, eftersom det inte är samma länder som tar del av den arktiska torsken som betalar för den.

Under senare år har EU inte tagit emot hela erbjudandet av arktisk torsk från Norge. I denna fråga anser regeringen att EU inte bör acceptera mer arktisk torsk än man kan kompensera för, så att konsekvenserna för dem som inte får ta del av den värdefulla torsken inte blir orimliga.

Anf. 58 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag vill tacka för redovisningen.

Hur har utvecklingen varit vad gäller kvotutbytet? Sverige tillhör dem som inte kan ta emot det Norge kan erbjuda men som så att säga tvingas betala genom minskad fiskemöjlighet. Hur har utvecklingen varit över tid när det gäller den betalning som Sverige får stå för i sammanhanget?

Anf. 59 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det har minskat. Jag kan dock inte detaljerna utan vill låta kanslirådet Karin Victorin svara mer i detalj.

Anf. 60 Kanslirådet KARIN VICTORIN:

Precis som Eskil Erlandsson säger är det en fråga som vi har drivit länge. Det har resulterat i att vi i alla fall har fått bort tobis och loda, där vi var med och betalade. Men blåvitling och en del andra kvoter finns fortfarande med. Men det har i alla fall minskat under åren. Det är flera med oss ->>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<- som stöder den positionen.

Vi fortsätter alltså.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Iccats årsmöte.

Anf. 62 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Dagordningspunkten avser en diskussion inför årsmöte i Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten som hålls i november. Det är inte en beslutspunkt på rådet.

Rådet förväntas den 9 oktober ge riktlinjer för en EU-position till Iccats årsmöte i mitten av november. En eventuell översyn av återhämtningsplanen för det östra beståndet av blåfenad tonfisk kommer att grundas på den nya beståndsbedömningen som blir tillgänglig i oktober 2017. Det är en de viktigaste frågorna på årsmötet.

Andra frågor som aviserats är behandling av nästa års kvoter och arbetet med att revidera Iccatkonventionen. Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att fiskbestånd förvaltas i enlighet med målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, att försiktighetsansatsen tillämpas i fiskeriförvaltningen och att den bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för våra beslut.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Marknadsutveckling.

Anf. 64 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! På jordbruks- och fiskerådet den 9 oktober kommer marknadssituationen att behandlas. Syftet är att kommissionen ska ge rådet en lägesuppdatering om marknadssituationen.

För de flesta marknadssektorer ser situationen positiv ut i EU. Mjölkmarknaden har haft en positiv utveckling sedan sommaren 2016. Priserna på mejeriprodukter har stigit, och marknadsbalansen har förbättrats.

Regeringen välkomnar att kommissionen med jämna mellanrum informerar om utvecklingen på marknaden.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8.

Anf. 66 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

På måndag kommer man att diskutera genomförandet av Agenda 2030. Utgångspunkten är hur de globala målen för hållbar utveckling kan integreras ytterligare i EU-politiken utifrån ett jordbruksperspektiv.

Det är positivt att diskussionerna om Agenda 2030 redan nu kommer upp i jordbruks- och fiskerådet. Det är viktigt att frågorna diskuteras utifrån ett jordbruksperspektiv. Det behövs inför att kommissionen ska ta fram en handlingsplan för genomförande av Agenda 2030. Det behövs också inför den kommande översynen av jordbrukspolitiken.

Det är särskilt viktigt att kunna se helheten i arbetet med Agenda 2030 och jordbruket. Flera områden behöver annonseras samlat för att man ska hitta en balans mellan de tre hållbarhetsdimensionerna, så att olika åtgärder kan ge bättre samstämmighet. Det gäller alltså att inte bara se till jordbrukspolitiken. Områden som innovationspolitik, klimatpolitik, miljöpolitik och handelspolitik behöver fungera tillsammans med jordbrukspolitiken för ett smartare och starkare genomförande av agendan inom jordbruksområdet.

Inför kommande reform av jordbrukspolitiken är det viktigt att ha med hur politiken behöver se ut på längre sikt utifrån de utmaningar som hållbarhetsmålen i Agenda 2030 identifierat. Fortsatt ökad marknadsorientering och högre effektivitet kan uppnås genom att rikta åtgärderna i andra pelaren mot konkurrenskraft, miljö- och klimatfrågor som behöver prioriteras.

Anf. 67 ORDFÖRANDE:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens inriktning.

Då kommer vi till dagordningspunkt 9, Övriga frågor.

Anf. 68 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det finns ett antal övriga frågor. Jag är beredd att svara på eventuella frågor om det.

Anf. 69 ORDFÖRANDE:

Det finns inga frågor. Vi tackar landsbygdsministern och hans medarbetare för medverkan vid EU-nämndens sammanträde.

§ 4 Ekonomiska och finansiella frågor
Finansminister Magdalena Andersson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 11 juli 2017
Återrapport från informellt ministermöte den 15–16 september 2017
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 10 oktober 2017

Anf. 70 ORDFÖRANDE:

Jag hälsar på EU-nämndens vägnar finansminister Magdalena Andersson välkommen. Vi börjar med återrapport från rådet den 11 juli och det informella ministermötet den 15–16 september.

Anf. 71 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har inget att säga om Ekofin den 11 juli utöver det som står i den skriftliga rapporteringen.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vidare vill jag nämna att Irland nu har sagt att det har för avsikt att i förtid betala tillbaka det bilaterala lån som Sverige gav till Irland. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Enligt avtalet kan Irland betala av i förtid. Det är ett lån på 600 miljoner euro. Förutom att betala av lånet till Sverige vill man betala tillbaka sina lån till Danmark och till IMF. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Därutöver har Irland lån från de europeiska stödmekanismerna EFSF och EFSM och från Storbritannien. Enligt låneavtalen ska de behandlas likvärdigt med andra långivare, så om Irland vill göra en förtida inbetalning till oss måste man få godkänt från EU för att göra detta. Det är en process som precis har inletts.

I den här delen kommer vi att behöva återkomma till riksdagens EU-nämnd via ett skriftligt samråd om att vi som medlemmar i EU ska säga godkänt till att de kan betala av till Sverige i förtid men inte göra det till EFSM.

Anf. 72 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare på den preliminära dagordningen till dagordningspunkt 3, Övriga frågor.

Anf. 73 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr ordförande! Dels informerar man i vanlig ordning om hur arbetet går med aktuella lagförslag och finansiella tjänster, dels handlar det om ett slutgiltigt mervärdesskattesystem.

Kommissionen ska presentera ett förslag som handlar om gränsöverskridande handel mellan företag. Tanken är att gränsöverskridande handel ska beskattas på samma sätt som inhemsk

handel. Syftet är att förenkla för företag och myndigheter. Man vill stegvis införa detta system.

Det förslag som nu kommer att presenteras innehåller ändringar i existerande regelverk i det första steget, bland annat regler om vissa lager, kedjetransaktioner, krav på registreringsnummer och krav på bevis vid gränsöverskridande handel. Kommissionen föreslår också att ett nytt begrepp, certifierad skattskyldig, införs och att företag ska kunna få en sådan status.

Under 2017 och 2018 kommer kommissionen att återkomma med ytterligare förslag. Men det kommer att vara en information som vi nu får på Ekofin.

Anf. 74 ORDFÖRANDE:

Vi går vidare till frågan om den europeiska planeringsterminen.

Anf. 75 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ekofinrådet ska diskutera genomförandet och erfarenheterna av den europeiska planeringsterminen för innevarande år. Den är ett viktigt verktyg för att identifiera åtgärder för att långsiktigt kunna stärka tillväxten i EU, där ju många medlemsstater har behov av att genomföra reformer.

Den europeiska terminen ger en gemensam överblick över de utmaningar som vi står inför, även om det är viktigt, och som det finns bred majoritet för i riksdagen här i Sverige, att det är medlemsstaterna som har det yttersta ansvaret för utformningen av den egna ekonomiska politiken. Den diskussion som vi ska ha i Ekofin handlar om att identifiera hur den här processen kan förbättras. Målet är att bidra till att fler reformer kan genomföras.

Kommissionens arbete för att effektivisera och förenkla terminen har fortsatt i år. Man har bland annat infört en flerårig utvärdering av genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna. Eftersom reformgenomförande ofta kan ta mer än ett år kan det vara ett bra sätt att tydliggöra framstegen i ett flerårsperspektiv.

Regeringen tycker att det är bra att processerna i den europeiska terminen effektiviseras och görs mer lättöverskådliga. Det handlar om att bättre kunna bidra till genomförandet av angelägna reformer i medlemsstaterna, men som det naturligtvis är upp till medlemsstaterna själva att besluta om.

Anf. 76 JENS HOLM (V):

Det finns ganska starka krafter inom EU för att knyta den här processen hårdare till en gemensam europeisk styrning av medlemsländernas ekonomiska politik. I och för sig sa finansministern tydligt att detta är något som medlemsländerna själva ska bestämma över, men jag tror att det är av yttersta vikt att ministern tar ordet i den här frågan och verkligen sätter ned foten, för det händer ganska mycket nu. Det kommer fram många förslag på europeisk nivå, inte minst State of the Union, Macrons förslag och så vidare. Då är det viktigt att det finns länder som står upp för att detta är en nationell angelägenhet och att EU inte ska ha någon finansminister och inte bestämma över våra skattesatser eller andra saker.

Jag vill bara fråga om finansministern kommer att ta ordet i frågan och markera åt det hållet.

Anf. 77 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vad de här rekommendationerna handlar om har jag förklarat många gånger för nämnden, så jag tänker inte upprepa det. Men jag anmäler avvikande mening till att vi ska utveckla och effektivisera förfarandet.

Anf. 78 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Som svar till Jens Holm brukar vi inte besluta under exakt vilka dagordningspunkter jag ska begära ordet förrän på morgonen precis före mötet. Det handlar bland annat om hur olika frågor utvecklas i de olika undergrupperna fram till mötet. Man kan inte gå in i alla frågor, utan det handlar om att göra en avvägning av vilka frågor som det är allra mest angeläget från svenskt perspektiv att gå in i. Det avgörs alltså först på morgonen innan mötet börjar. Däremot är detta en viktig fråga, och Sveriges ståndpunkt är väl känd.

Anf. 79 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går nu vidare till dagordningspunkt 6, Förberedelser inför G20-mötet.

Anf. 80 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är förberedelser för både G20-mötet och IMF:s årsmöte som hålls nästa helg i Washington.

Vid G20-mötet kommer man att diskutera den globala ekonomin och G20:s tillväxtagenda och det initiativ som togs under det tyska ordförandeskapet för att öka investeringarna i Afrika men också Argentinas ambitioner under ordförandeskapet 2018.

Som ett led i förberedelserna fastställer man EU:s gemensamma positioner. Positionerna fokuserar på åtgärder för att säkra en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt samt en global ekonomi som präglas av öppenhet och samverkan.

Därutöver ska Ekofin framställa EU:s gemensamma uttalande inför IMF:s årsmöte. Det handlar om åtgärder för att stärka EU:s bidrag till den globala ekonomin och IMF:s roll i det globala finansiella skydds nätet men också om ett uttalande om att EU vidhåller sitt åtagande att motverka protektionism och stärka det globala ekonomiska samarbetet.

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet både till EU:s gemensamma ståndpunkter vid G20-mötet och till IMF:s årsmöte. Positionerna ligger väl i linje med regeringens syn på vilka områden som bör prioriteras. Vi välkomnar särskilt betydelsen av att motverka protektionism och stärka det globala ekonomiska samarbetet. Jag tycker att det är bra att det lyfts fram.

Anf. 81 JENS HOLM (V):

Man har tidigare på G20 och i andra G-sammanhang uttalat att länderna ska uppmanas att fasa ut fossila subventioner, alltså subventioner till olja, kol och andra verksamheter som leder till ökade utsläpp. Jag kan inte se att det finns med i förberedelserna inför de här mötena. Jag kan ha

missat det, men jag hittar det inte i alla fall.

Jag undrar om det är en fråga som Sverige skulle kunna lyfta fram.

Anf. 82 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Tack så mycket för frågan! Jens Holm har uppfattat det helt rätt, och det är därför att frågan inte längre ligger på finansministrarnas bord utan hanteras i det s.k. Sherpaspåret. Det är av stats- och regeringschefernas utsända, ”sherporna”, som frågan behandlas.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt inför G20 och inför IMF:s årsmöte.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Klimatfinansiering inför klimatkonferensen COP 23.

Anf. 84 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här handlar det om rådsslutsatser inför COP 23-konferensen. Tillsammans med de rådsslutsatser som miljørådet väntas anta den 13 oktober blir det EU:s mandat.

Slutsatserna för Ekofin beskriver dels EU:s arbete och ambition med klimatfinansiering generellt, dels EU:s arbete med att genomföra Parisavtalet mer specifikt.

Precis som förra året finns ingen siffra för EU:s sammanlagda rapportering vad gäller klimatfinansiering. Tidpunkten för COP 23-mötet gör att många medlemsländer inte hinner rapportera sin klimatfinansiering. Sverige har dock hunnit göra det. Kommissionen väntas presentera den slutgiltiga siffran innan mötet börjar, men det är i dagsläget lite oklart hur processen kommer att se ut.

Sverige har i de förberedande förhandlingarna varit pådrivande för ambitiösa skrivningar om klimat- och energifinansiering för att bidra till att genomföra Parisavtalet. Regeringen anser att utkastet till rådsslutsatser är välbalanserat och avser att ställa sig bakom utkastet.

Anf. 85 JENS HOLM (V):

Jag undrar varför det inte står i utkastet till slutsatser och om regeringen avser att driva att klimatfinansieringen ska göras med ”nya och additionella medel”, som man brukar prata om. Nya och additionella medel innebär att man inte ska ta pengar från den ordinarie biståndsbudgeten utan att det ska göras med nya pengar.

Jag noterar att det nu finns en referens, som jag tror inte fanns tidigare, till att man ska fasa ut miljöskadliga subventioner. Det är bra att det finns med även nu när finansministrarna fattar beslut.

Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Förhandlingarna inför Bonn handlar om implementering av Parisavtalet, och i Parisavtalet finns inte ”nytt och additionellt” med. Därför har det inte varit en förhandlingsfråga under senare tid.

Anf. 87 JENS HOLM (V):

Som jag har förstått det brukar detta var regeringens ståndpunkt inför alla klimattoppmöten. Regeringen kan ju tycka en sak och trycka på, och var det sedan landar i EU är en annan sak.

Jag hänvisar till vår tidigare avvikande mening i frågan.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag då att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till Övriga frågor. Punkt a handlar om digital beskattning.

Anf. 89 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer kommissionen att presentera sitt meddelande om ett rättvist och effektivt skattesystem för den digitala marknaden. Det estniska ordförandeskapet kommer även att informera om det digitala toppmötet, som hölls i Tallinn.

OECD arbetar för närvarande med frågor om beskattning av den digitala ekonomin, och även i EU har detta börjat diskuteras, bland annat på informella Ekofin och på det digitala toppmötet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Ett brev som Frankrike, Tyskland, Spanien och Italien har skickat till kommissionen uppmanar kommissionen att ta fram förslag till lösningar för att beskatta företag med digital verksamhet genom så kallad omsättningsskatt. Det betyder alltså att man beskattar ett företags omsättning snarare än dess vinst. Även en del andra medlemsstater har anslutit sig till detta initiativ.

Samtidigt har det estniska ordförandeskapet föreslagit att kommissionen ska undersöka möjligheten att införa bestämmelser om så kallade virtuella fasta driftställen. I stället för ett fysiskt fast driftställe skulle man kunna ha ett virtuellt fast driftställe, vilket alltså innebär att ett företag kan bli skattskyldigt utan att ha en fysisk närvaro. Även detta förslag har fått stöd från en del medlemsstater.

I meddelandet från kommissionen beskrivs utvecklingen av den digitala ekonomin. Enligt kommissionen föranleder utvecklingen att dagens system för internationell beskattning bör reformeras. För att komma till rätta med problemen menar man att EU:s medlemsstater ska ha en koordinerad uppfattning för att få större genomslag i de internationella diskussionerna i till exempel OECD.

Kommissionen menar dock också att om tillräckliga framsteg inte görs på internationell nivå bör EU gå före med egna åtgärder. Då tänker man sig till exempel att inordna beskattningen av den digitala ekonomin i dagens bolagsskattesystem, vilket kräver ändring av regler om fast driftställe och internprissättning. Här menar kommissionen att CCCTB, alltså en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, skulle kunna lösa problemet. Som alternativ på kort sikt nämns en skatt på omsättning, vilket är alternativet från de fyra stora länderna, men också källskatt på digitala transaktioner, pålaga på provision vid digitala tjänster eller ersättning för digital marknadsföring.

Regeringen kommer att återkomma till riksdagen med en faktagromoria för att mer ingående beskriva vad som står i meddelandet. Information om de pågående diskussionerna lämnades också i skatteutskottet den 28 september.

På det här mötet ska kommissionen presentera meddelandet. Om det skulle bli diskussion efter presentationen har vi ett förslag om att Sverige ska ha en ståndpunkt redan i den inledande diskussionen. Ståndpunkten, som också redovisas i den kommenterade dagordningen, lyder så här: ”Digitaliseringen är en global företeelse och eventuella förändringar som rör beskattning bör lösas på en global nivå. Det är viktigt att EU inte beslutar om åtgärder som är oförenliga med internationella skatteregler och OECD:s BEPS-arbete. En diskussion om eventuella skatteåtgärder riktade mot digitala ekonomin bör baseras på en grundlig analys av frågan. EU bör därför avvakta den analys som OECD gör innan EU fattar beslut om åtgärder. Det är också viktigt att små, öppna och exportberoende ekonomiers legitima intressen beaktas i denna fråga.”

Anf. 90 HELENA BOUVENG (M):

Jag tror att vi i sak är överens. Som jag kan utläsa av den svenska ståndpunkten är vi måttligt förtjusta i exempelvis Tysklands, Frankrikes och Spaniens tanke på skatt på omsättning och sådant. Om jag inte är felunderrättad har finansministern varit ganska tydlig med detta i medierna. Men kan man läsa in även i ståndpunkten att sådana tankar inte är något som vi i Sverige står bakom, exempelvis skatt på omsättning i stället för på vinst?

Anf. 91 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja, det skulle jag säga. Vi säger ju att man inte ska föregripa OECD:s arbete och att man inte ska ha åtgärder som är oförenliga med internationella skatteregler. Det blir väldigt svårt att komma fram till att en omsättningsskatt skulle vara förenlig med de internationella skattereglerna.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt b, Läget när det gäller genomförandet av lagstiftning om finansiella tjänster.

Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det finns inte så mycket att säga där. Det blir en informationspunkt.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen, och vi tackar finansministern för hennes medverkan vid EU-nämndens sammanträde!

§ 5 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Heléne Fritzon

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 14 september 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor 12–13 oktober 2017

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi statsrådet Heléne Fritzon välkommen till EU-nämnden. Vi börjar med återrapport från mötet i rådet den 14 september. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 96 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Jag ska fatta mig mycket kort. Den 14 september stod migration uppsatt som enbart en diskussionspunkt. Jag kan nämna att det fördes en bred diskussion om situationen på migrationsområdet. Det som medlemsstaterna lyfte fram i den diskussionen handlar mycket om olika åtgärder som man anser är prioriterade. Ett flertal medlemsstater nämnde att det behövs ett effektivt återvändande och samarbete med tredjeländ.

Flera av medlemsstaterna, däribland Sverige, betonade vikten av att fortsätta arbetet framåt med det gemensamma europeiska asylsystemet. Jag fick också anledning att i mitt inlägg framföra de svenska ståndpunkterna, inte minst om solidaritet och ansvarstagande bland alla medlemsstater.

I övrigt vill jag hänvisa till den skriftliga rapport som ledamöterna har fått.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen.

Vi går vidare på dagordningen till punkt 6, Övriga frågor.

Anf. 98 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Under den här dagordningspunkten kommer vi att få information om aktuella lagstiftningsförslag. Men eftersom ordförandeskapet ännu inte har presenterat något närmare om den dagordningspunktens innehåll har jag inte mer att tillföra i dagsläget.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9. I underlaget är det ganska tomt där också.

Anf. 100 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Jag ser inte att vi har något att tillföra där.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Då går vill till dagordningspunkt 12, också Övriga frågor.

Anf. 102 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Det är likadant där.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:
Då går vi till dagordningspunkt 14 a–g.

2017/18:3
6 oktober

Anf. 104 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Det handlar om hela arbetet med reformering av det gemensamma europeiska asylsystemet och systemet för vidarebosättning. Ledamöterna är väl förtrogna med att det är sju rättsakter på asylområdet som vi förhandlar om. Den 28 september var jag och informerade i socialförsäkringsutskottet om läget i förhandlingsarbetet. Det gällde då samtliga rättsakter.

Denna punkt står upptagen som en lägesrapport. Det innebär att ordförandeskapet kommer att ge en beskrivning av läget rörande förhandlingarna om de olika akterna. Vi förutser inte nu någon diskussion kopplad till denna dagordningspunkt.

Vi kommer såklart att hålla er underrättade om den fortsatta händelseutvecklingen och återkomma om och när det finns behov av att justera våra ståndpunkter.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen rörande den punkten.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 15, där vårt underlag är ganska tomt. Kanske statsrådet har något att tillföra? Nej.

Punkt 16 har utgått. Vi går då in på dagordningspunkt 18 a.

Anf. 106 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Det är också en informationspunkt. Belgien kommer att informera om två nationella projekt. Det ena avser återvändande för kriminella tredjelandsmedborgare. Det andra handlar om informationsutbyte om flyktingar som tillfälligt återvänder till sitt ursprungsland.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Då får vi tacka för informationen och för statsrådets medverkan vid EU-nämndens sammanträde.

§ 6 Återrapportering från informellt möte Statssekreterare Hans Dahlgren

Återrapportering från informellt möte mellan EU:s stats- och regeringschefer den 28 september 2017

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag välkomnar statssekreterare Hans Dahlgren. Precis innan vi tog paus lyftes frågan om varför just du är här och inte statsministern när framför allt två partier gärna ville ha statsministern här och ha en offentlig återrapport.

Vi i presidiet tittade på denna fråga, dels vad gäller tidsaspekten, hur möjligt det skulle vara, dels utifrån hur diskussionen sedan landade vid middagen. Vi bedömde då att det var viktigare att få en snabb återrapport. Vi kommer ändå att få hit statsministern i närtid, den 18 oktober, och vi har då ett bättre underlag att diskutera de sakliga frågor som man informellt diskuterade själva processen kring snarare än innehållet i sak.

Anf. 109 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Herr ordförande! Jag tackar för möjligheten att få komma hit och rapportera tillbaka från det informella mötet i torsdags med EU:s stats- och regeringschefer i Tallinn.

Själva det informella toppmötet på fredagen handlade om hur man ska gå vidare med att fullborda den digitala inre marknaden inom EU. Stats- och regeringscheferna resonerade informellt om hur digitaliseringens möjligheter kan användas för att öka konkurrenskraft och tillväxt och skapa fler jobb.

Sveriges statsminister tog upp vikten av att människor kan få rätt kunskaper och kompetens och att de hänger med i utvecklingen och kan känna sig trygga i digitala miljöer – det ska inte vara något främmande utan ett hjälpmedel framåt. Han lyfte också upp en fråga som berör många i dessa dagar, nämligen hur vi tillsammans kan bli bättre när det gäller cybersäkerhet.

Några beslut fattades som bekant inte vid det informella mötet, och det antogs heller inte några gemensamma slutsatser. Det estniska ordförandeskapet gjorde en sammanfattning efteråt där man redovisade sin syn på hur diskussionerna hade gått, och den är offentlig.

Kvällen före det informella toppmötet ordnades det en middag för de stats- och regeringschefer som hade hunnit fram till Tallinn till dess. Alla länder var alltså inte representerade, och alla som var där tog heller inte till orda. Som ni vet leddes diskussionen av Europeiska rådets ordförande Donald Tusk, och den kretsade kring hur man ska organisera diskussionerna om EU:s framtid framöver.

Många har noterat de förslag som framfördes av den franske presidenten Macron under hans anförande vid Sorbonneuniversitetet för en tid sedan. Det fanns några stats- och regeringschefer som under middags-samtalet ville att man nu ska ta sig an nya förslag om hur EU ska arbeta framöver. Sveriges statsminister tillsammans med många andra länders företrädare gick emot detta och sa att det viktigaste nu är att fokusera på sådant som vi verkligen vill genomföra och som vi redan har åtagit oss att göra, till exempel vad gäller migration, säkerhet, försvar, arbetslöshetsfrågor och skapande av nya jobb. Det viktigaste sättet, menade dessa

ledare, för att stärka Europeiska unionen är att hantera de utmaningar som vi står inför i dag och som vi ännu inte hanterat tillräckligt bra.

Donald Tusks önskan med middagsdiskussionen var, precis som ordföranden sa, att få vägledning om hur han ska organisera Europeiska rådets arbete med framtidsfrågorna framöver. Som jag nämnde och som ordföranden sa här kommer dessa frågor att återfinnas på Europeiska rådets dagordning om två veckor. Inför detta kommer som sagt statsministern hit för ett sedvanligt samråd med EU-nämnden.

Donald Tusk har lovat att han innan mötet äger rum ska lägga fram ett förslag om hur arbetet ska organiseras framöver. Förslaget lär framför allt baseras på de prioriteringar som stats- och regeringscheferna lade fram vid det informella toppmötet i Bratislava men också vid sammankomsten i Rom i våras i samband med 60-årsfirandet av Romfördragets tillkomst liksom vid sammankomsten i Valletta. Han väntas också titta på vilka nya förslag som kan inkluderas i en framtidsdiskussion.

Just nu genomför Donald Tusk konsultationer med medlemsstaternas ledare runt om i Europa. Han väntas också komma till Stockholm i början av nästa vecka för att ha ett resonemang med statsministern och presentera sitt utkast till arbetsplan för Europeiska rådet.

Ett tydligt budskap från middagen är att det är i kretsen av de 27 som framtidsdiskussionen ska föras. Det är inte fråga om att gå in i några mindre cirklar nu eller åka till Paris för diskussioner mellan endast några, utan det är Donald Tusk som har kommandot över diskussionen. Det är han som är Europeiska rådets ordförande, och det är han som ska leda detta. Sedan får vi se vad resultatet blir.

Detta var vad jag hade att säga om det informella mötet i Tallinn.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreterare Dahlgren för återrapporten och medverkan i EU-nämnden.

§ 7 Rättsliga och inrikes frågor
Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 14 september 2017
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 12–13 oktober 2017

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Det är trevligt att få hälsa justitie- och inrikesminister Morgan Johansson välkommen till EU-nämnden.

Vill ministern säga något med anledning av återrapporten från mötet i rådet den 14 september?

Anf. 112 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):
Nej, jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 113 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag har en fråga till statsrådet gällande återrapporten. Det var inte så många diskussionspunkter, men en av dem var kampen mot terrorism, där Sverige gjorde ett inlägg. Vad jag förstår av återrapporten förde två olika länder ->>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<- upp vikten av flexibilitet när det gäller bestämmelserna om de inre gränskontrollerna. Det går inte att se om Sverige deltog i diskussionen. Transportsektorn nämndes, men jag har på känn att det rörde andra frågor gällande denna sektor.

Denna fråga har diskuterats i bland annat Aftonbladet. Danmark och Norge har skickat brev till EU-kommissionen, och Sveriges justitieminister har sagt att om det inte hade varit tidsbrist skulle Sverige ha varit en av undertecknarna. Min fråga är: Finns det någon information om det brev som skickades? Det hänger uppenbarligen ihop med denna diskussion och vad som nu sägs i diskussionerna om den inre gränskontrollen.

Anf. 114 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Vi kommer till detta under den sista punkten senare i dag. Denna fråga kommer att komma upp på det möte som vi ska på i nästa vecka.

När det gäller det inlägg som jag gjorde på det förra mötet tog vi upp en rad frågor, bland annat transportfrågorna men också infrastrukturen och att kunna förhindra och förebygga terrorattentat i till exempel gaturummet och offentliga miljöer.

När det gäller gränskontrollfrågorna träffades de länder som har gränskontroller i marginalen, i samband med mötet, för att diskutera detta. Jag träffade mina kollegor från Tyskland, Österrike och Danmark för att diskutera de initiativ som tagits och höra mig för om vad som var på gång.

Det som var på gång var att kommissionen var på väg fram med det förslag som sedan presenterades den 27 september och som nu ligger på bordet för diskussion under en senare punkt, det vill säga en ändring i artikel 25 och en ny artikel 27b, tror jag att det är, som ska föras in i gränskodexen. Men den återkommer vi till. Jag behöver EU-nämndens mandat för att kunna föra fram Sveriges position i denna fråga, men det kanske vi ska ta när den kommer.

Anf. 115 KRISTER HAMMARBERGH (M):
Jag är nöjd så här långt.

2017/18:3
6 oktober

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till rådets dagordning, och vi börjar med dagordningspunkt 3, Europeiska åklagarmyndigheten.

Anf. 117 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Läget där är att de länder som avser att delta i Eppo nu går vidare med ett antagande av Epporegelverket. Vi kommer, som vi tidigare konstaterat, inte att delta. Därför kommer vi heller inte att delta i en eventuell omröstning om antagandet, eftersom det gäller de medlemsstater som ska delta i åklagarmyndigheten.

Anf. 118 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Här är vi överens och har varit det under en lång följd av år. En kraftig majoritet i riksdagen har varit av den åsikt som regeringen har fört fram. Det har den gjort på ett bra sätt, speciellt i slutet av behandlingen, då Sverige var utsatt för ganska stor press, inte minst från EU-kommissionen, på olika sätt och på olika håll.

I den svenska ståndpunkten finns det fortfarande kvar en mening som kan vara redundant. Vi diskuterade detta kortfattat i utskottet, och jag tror att vi var överens med statssekreteraren om att meningen, nämligen att Sverige inte utesluter ett senare deltagande i Eppo, inte fyller någon funktion. Vi brukar normalt sett inte skriva vad vi inte utesluter, även när det är saker som vi inte tycker om. Det finns en risk att det kan tolkas på ett annat sätt än vad som tydligt har framkommit från regeringen tidigare. Därför ifrågasätter jag om meningen bör finnas kvar.

Man kan naturligtvis ändra uppfattning. Socialdemokraterna var under lång tid emot att vi skulle gå med i Europeiska unionen men ändrade uppfattning. Jag tror inte att just denna mening fanns i programmet heller. Utan att vara för polemisk: Vi skulle gärna se att meningen utgår så att man inte tolkar Sverige på ett annat sätt än vad som är meningen, eftersom det har varit så pass tydligt hittills.

Anf. 119 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L):

Jag har förstått att det inte är någon hemlighet runt detta bord att vi i Liberalerna tycker att Sverige ska vara en del av Eppo. Jag har också förstått att det finns en reservation sedan tidigare, och den hänvisar vi till nu också.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Vi för informationen till protokollet.

Anf. 121 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag kan bara kommentera Krister Hammarberghs kommentar: Detta är en överlagd position. Så där har det stått sedan i december, och jag finner ingen anledning att ändra på det.

Man kan möjligen tänka sig någon gång i framtiden att det skulle ändras på ett sådant sätt att man kanske skulle överväga att gå med, men

det är ingenting som över huvud taget är aktuellt för oss. Jag ser så stora nackdelar med detta samarbete, och EU-nämnden behöver därför inte vara oroad över att vi skulle ha någon annan position. Vi kommer inte att göra det, vilket jag ser att Liberalerna beklagar, men så är vår inställning.

Anf. 122 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi håller med Moderaterna angående skrivningen om att Sverige inte utesluter ett senare deltagande och tycker inte att vi ska gå med senare heller. Det bör inte heller framföras på något sätt från regeringens sida.

Jag vet inte om regeringen kommer att framföra det på något möte eller om det bara är information till oss. Men är det någonting som man kommer att framföra på europeisk nivå så avviker vi så fall i förhållande till regeringens uppfattning.

Anf. 123 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag förutsätter att regeringen kommer att fortsätta vara lika tydlig i de här diskussionerna som man har varit tidigare. Skulle det nu komma upp som beslutspunkt vid fler tillfällen på EU-nämnden kan vi överväga den här meningen. Det är ett medskick.

Anf. 124 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Som svar till Johnny Skalin förutser jag inte att vi ska yttra oss i den här diskussionen, utan det här blir en fråga för de länder som vill gå med.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Frysning och förverkande. Detta är en diskussion.

Anf. 126 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Läget i detta ärende är att förhandlingar har pågått sedan början av året, och på mötet i nästa vecka ska det hållas en riktlinjedebatt om förordningens tillämpningsområde.

Enligt kommissionens ursprungliga förslag ska förordningen omfatta alla beslut meddelade inom ramen för straffrättsliga förfaranden. En del medlemsstater tycker att tillämpningsområdet ska justeras till att i stället omfatta beslut meddelade inom ramen för förfaranden i straffrättsliga frågor. Skillnaden däremellan är inte helt enkel att utläsa, men den är alltså något vidare än det första där man talar om straffrättsliga förfaranden, eftersom man vill se att även beslut av mer preventiv karaktär ska omfattas av tillämpningsområdet.

Vi hade föredragit om endast beslut meddelade inom ramen för straffrättsliga förfaranden hade omfattats av tillämpningsområdet, men ett flertal medlemsstater vill ha en ändrad formulering för att undvika att deras system faller utanför tillämpningsområdet. Vi tycker att ändringen bör kunna accepteras. Beslut som är meddelade inom ramen för rent administrativa förfaranden bör dock fortfarande falla utanför tillämpningsområdet.

Anf. 127 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande mening i justitieutskottet. Att tillämpa ömsesidigt erkännande på alla straffrättsliga områden kan få långtgående konsekvenser och leda till stora brister i rättssäkerheten, även om syftet förstås är gott och viktigt. Man borde tillämpa det här på ett annat och mycket mer försiktigt sätt och med större respekt för varje lands lagstiftning.

Dessutom är det olyckligt att det här är formulerat som en förordning och inte som ett direktiv. En förordning är ju en detaljreglering, medan ett direktiv hade gett till exempel oss i Sverige större spelrum att implementera det här. Därför har vi en avvikande mening.

Anf. 128 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi delar regeringens uppfattning att detta borde ha varit ett direktiv och inte en förordning, för smidighets skull.

Vi har också samma uppfattning som regeringen och förutsätter att man i en riktlinjedebatt försöker hålla detta kring det man nu kallar för "criminal proceedings". Man får en liten oroskänsla i magen vad innebörden kan vara när man vidgar till "proceedings in criminal matters".

Normalt sett bör man vid lagstiftning kunna förutse vad som egentligen omfattas, och jag förutsätter att regeringen nu för en ganska intensiv diskussion och inte minst har en diskussion med de länder som driver detta om vad man egentligen avser för någonting. Att Sveriges riksdag skulle köpa grisen i säcken och dessutom med en förordning känns inte riktigt bra.

Nu är det en riktlinjedebatt. Jag förstår att regeringens position är klar i det avseendet, men ett medskick är att hålla emot så får vi ta diskussionen sedan när vi börjar se vad det närmar sig.

Anf. 129 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Vår linje är ju att vi anser att det ska vara ett direktiv och inte en förordning, och det är också det vi arbetar för. Men just i det här sammanhanget talar vi om vilket tillämpningsområde vi skulle ha i det, alldeles oavsett om det blir ett direktiv eller en förordning.

I detalj är det nog så att den här lilla vidgningen som vi talar om – det är ingen stor sådan – har uppkommit framför allt på initiativ av Italien. Italien har nämligen processuella möjligheter att förverka egendom även om man inte har blivit dömd för brott. Det har varit viktigt för dem för att kunna komma till rätta med en del av maffiabrottsligheten, där man kan se att människor helt enkelt har stora tillgångar även om de inte har några inkomster och man då kan se att dessa tillgångar har kommit som vinning av brott. Det är alltså direkt kopplat till deras problematik.

Vi får titta på Italiens system och se till att det uppfyller grundläggande processuella krav för straffrättsliga förfaranden, men det är så bakgrunden är – det är alltså en del av deras maffialagstiftning på det här området. Frågeställningen har alltså varit om det här ska omfattas av detta eller inte, och vi säger att vi väl kan acceptera att också det omfattas av den här regleringen.

Anf. 130 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag vill återigen egentligen säga samma sak: Djävulen sitter i detaljerna, så det är viktigt att regeringen återkommer med exakt vad innebörden av detta skulle vara.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi har en avvikande mening från V och ett medskick från M.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ecris och tredjelandsmedborgare. Här har det sänts ut en handling sent i går kväll.

Anf. 132 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det här förordningsförslaget kompletterar det direktivförslag som vi överlade om i mars förra året. Tillsammans ska förslagen utvidga det nuvarande utbytet av belastningsuppgifter mellan medlemsstaterna så att det omfattar även dömda tredjelandsmedborgare.

Förslaget går ut på att skapa ett centraliserat system där medlemsstaterna ska lägga in identitetsuppgifter om tredjelandsmedborgare som döms i den egna medlemsstaten. Förutom namn, födelsetid, födelseort och andra så kallade alfanumeriska uppgifter ska även fingeravtryck läggas in.

Den medlemsstat som behöver uppgifter om domar mot en viss tredjelandsmedborgare ska kunna söka i systemet och få uppgift om i vilka medlemsstater det finns information. Därefter skickas förfrågan om belastningsuppgifter direkt till den eller de medlemsstater där systemet har visat att det finns domar registrerade.

Vid mötet i oktober vill ordförandeskapet hålla en riktlinjedebatt om vissa frågor. Det gäller dels vilka dömda som ska läggas in i det centrala systemet, dels i vilka fall fingeravtryck ska läggas in.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag om att göra det nuvarande systemet för utbyte av belastningsuppgifter mer heltäckande. Det är viktigt att förhindra att det går att dölja tidigare domar genom att uppge olika medborgarskap vid olika tillfällen. Därför är det också viktigt att skapa förutsättningar för säkrare identifiering av dömda tredjelandsmedborgare. Samtidigt menar regeringen att EU-reglerna måste ta hänsyn både till grundläggande fri- och rättigheter och till nationell straff- och processlagstiftning.

När det gäller den första frågan, om vilka dömda som ska läggas in i det centrala systemet, inkluderar detta frågan om vad som ska gälla för dem som har dubbla medborgarskap, till exempel någon som är både finsk och amerikansk medborgare. Här har rådets rättstjänst alldeles nyss presenterat ett utlåtande över hur man ska se på dessa och om det går att inkludera dem i förslaget utan att samtidigt bryta mot EU:s regler om att alla EU-medborgare ska behandlas lika.

Det här yttrandet kom alltså för bara ett par dagar sedan, och vi måste låta experterna diskutera och analysera detta så att det blir allsidigt belyst innan vi tar ställning. Vi förordar alltså ytterligare diskussioner i rådsarbetsgruppen.

När det gäller frågan om fingeravtryck delar regeringen kommissionens bedömning att det finns behov av att kunna söka uppgifter om dömda tredjelandsmedborgare med hjälp av fingeravtryck. Vi anser det rimligt att reglerna för när man ska ta upp och registrera fingeravtryck bör följa nationell lagstiftning.

Anf. 133 JENS HOLM (V):

Den här frågan är lite ny för mig, men bara så att jag får det riktigt klargjort: Är det bara dömda personer som ska läggas in i det här registret?

Min andra fråga är: Vad är egentligen mervärdet med det här? Man kan väl göra sådana här utbyten redan i dag av dömda personer. Är mervärdet och den stora grejen med det hela liksom att man bygger upp ett register?

Anf. 134 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Svaret är egentligen ja på båda frågorna. Det gäller bara dömda, och ja, nu får vi ett centralt register där vi direkt kan gå in och söka. Sedan har vi även fingeravtrycken som gör att man inte kan komma undan med att uppge olika medborgarskap vid olika tillfällen när man blir dömd, utan då kan det knytas till en och samma individ.

Jag ska också säga att en del av frågorna på det som kom in sent ska diskuteras vidare av experter, och vi har för avsikt att överlägga med justitieutskottet den 26 oktober i den här frågan.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då har vi dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Vi har inget i vårt eget material – önskar statsrådet tillägga något under den punkten? Nej.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 8, De grundläggande rättigheterna.

Anf. 136 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Då vill jag bara säga att den här frågan egentligen tillhör kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke och att jag därför hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag då att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

På dagordningspunkt 9, Övriga frågor, finns ingenting. Har statsrådet något att tillägga? Nej.

Då går vi vidare till Icke lagstiftande verksamhet och dagordningspunkt 10, Straffrätt i cyberrymden.

Anf. 138 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

På den här punkten är det en lägesrapport, och då kommer vi att få information från ordförandeskapet om det fortsatta arbetet med straffrätt i cyberrymden. De här frågorna har behandlats vid flera tillfällen förut. Senast det var uppe i justitieutskottet och EU-nämnden var inför RIF-rådet den 8–9 juni i år.

Nu är punkten enbart uppe som en lägesrapport. Det väntas ingen diskussion vid rådsmötet, och jag ber därför att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Halvtidsöversyn av de strategiska riktlinjerna för RIF.

Anf. 140 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

I juni 2014 antog Europeiska rådet strategiska riktlinjer för det rättsliga och inrikespolitiska området. Att Europeiska rådet ska anta den här typen av riktlinjer för inriktningen på RIF-området är någonting som följer fördraget. Föregångare till de strategiska riktlinjerna från 2014 är Tammerfors-, Haag- och Stockholmsprogrammen.

Enligt riktlinjerna ska Europeiska rådet genomföra en halvtidsöversyn år 2017, och det estniska ordförandeskapet har därför tagit initiativ till en process som inbegriper en diskussion vid kommande rådsmöte samt ett seminarium i november för intressenter på området. Resultatet av de övningarna ska sedan resultera i ett brev från ordförandeskapet till Europeiska rådet inför toppmötet i december.

Riktlinjerna från 2014 hade som en övergripande utgångspunkt att det var dags att dämpa lagstiftningstakten på området och i stället se till att också genomföra och praktiskt använda det man kommit överens om. Att riktlinjerna fick den inriktningen berodde främst på den stora lagstiftningsaktivitet som präglade området åren dessförinnan. Även riktlinjerna från 2014 pekar trots allt ut en rad åtgärder som Europeiska rådet ansåg var angelägna att vidta på området.

Det är bra att det nu görs en halvtidsöversyn av de strategiska riktlinjerna. Riktlinjerna, liksom de tidigare programmen på området, är betydelsefulla och utgör en möjlighet för medlemsstaterna att påverka inriktningen av samarbetet på området.

Ambitionen i riktlinjerna om en mer dämpad lagstiftningstakt och större betoning på genomförande har enligt vår mening fortfarande sin giltighet. Det är lika viktigt nu som då att EU-samarbetet på området inriktas på de frågor där det finns ett verkligt behov och att besluten sedan också genomförs, respekteras och efterlevs. Det är i själva verket en grundförutsättning för att EU-samarbetet ska fungera.

Samtidigt kan det konstateras att genomförandet av stora och viktiga lagstiftningsprodukter ibland försvåras av de mycket korta genomförandetiderna. Det kan ibland ställa till bekymmer för oss i Sverige, som ju har en mycket grundlig lagstiftningsprocess där vi vill ge tillräcklig tid för olika intressen att bidra med synpunkter.

Det är positivt att EU har lyckats leverera på flera viktiga områden som nämns i riktlinjerna. Det gäller bland annat åtgärderna för att förstärka tilltalade och misstänkta personers rättigheter i straffrättsliga förfaranden. Det gäller ett nytt dataskyddspaket, det gäller förbättrade möjligheter till informationsutbyte och det gäller åtgärder på gränskontrollområdet.

Samtidigt måste det konstateras att framgångarna har varit färre på andra områden. Det gäller som ni vet inte minst asylområdet, där det fortfarande återstår att nå fram till en överenskommelse avseende

Anf. 141 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi delar regeringens uppfattning. Det har varit riksdagens uppfattning under lång tid att man ska dämpa lagstiftningstakten och se till att det blir genomfört.

Det vi har sett under många år är att kommissionen lägger på ytterligare ett lager ny lagstiftning därför att det i vissa medlemsstater inte fungerar därför att man inte har genomfört tidigare lagstiftning. Då hamnar vi i en situation där vi sitter på utredning på utredning och genomför ny lagstiftning medan inget av detta genomförs i andra länder.

Medskicket i det avseendet, även om det kan vara känsligt, är att man nu måste börja titta på de länder som förvisso lagstiftar men som likafullt inte implementerar på rätt sätt. Vi vet vilka stater som har blockerat till exempel Schengensamarbetet. Det är där fokus måste ligga i dag, snarare än på att hitta ny lagstiftning.

Anf. 142 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Vi är överens i det, men jag vill få noterat att jag tycker att kommissionen har intagit en tuffare hållning mot de länder som inte implementerar det de ska. Det såg vi inte minst när det gällde omfördelningsbesluten i somras, där man direkt – faktiskt innan tiden hade gått ut – gick på de länder som inte visade den allra minsta ambition att leva upp till de beslut som vi fattade hösten 2015.

Alla signaler från kommissionen tyder alltså på att man kommer att vara tuffare framöver – vilket på sätt och vis kan bli ett problem för oss på grund av att vi har en lite långsammare lagstiftningsprocess än många andra länder. Vi får försöka klara av att leva upp till tidsgränserna som nu finns, men det blir svårt för oss. Vi har ju ett system där vi försöker se till att de lagar vi tar fram är väl genomarbetade så att de verkligen fungerar medan andra länder kanske har en annan process.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Dagordningspunkterna 12 och 15 är hos oss okommenterade. Har statsrådet någon ytterligare information på de punkterna? Nej.

Då går vi till dagordningspunkt 17, Counter-terrorism.

Anf. 144 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det kommer att vara en diskussion i en begränsad krets, där cheferna för några av medlemsstaternas säkerhetstjänster kommer att presentera sitt samarbete och ge en lägesuppdatering.

Sveriges inriktning för arbete mot terrorism står som bekant fast genom regeringens strategi mot terrorism och genom de två blocköverskridande överenskommelserna om åtgärder mot terrorism som vi nu successivt genomför.

Som vi tidigare diskuterat här vill jag särskilt understryka behovet av ett effektivt och rättssäkert informationsutbyte och av åtgärder för att bättre säkra offentliga platser samt vikten av det förebyggande arbetet.

Anf. 145 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi fick tidigare löfte av statsrådet att han ska kommentera lite vad gäller den inre gränskontrollen.

Anf. 146 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Den kommer på nästa punkt.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 18 b under Övriga frågor, Den samordnade styrningen av den inre säkerheten.

Anf. 148 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är bara en föredragning av Slovenien, som vill informera om en konferens om säkerhet som ägde rum den 8 september.

Anf. 149 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Ny punkt på rådets dagordning: Schengen.

Anf. 150 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Just det, och det är här vi kommer till gränskontrollfrågan. Den punkten fördes upp på dagordningen först i går, och den tar sikte på det paket om Schengensamarbetet som kommissionen presenterade den 27 september.

I anslutning till det hade jag, som jag sa tidigare, diskussioner med de övriga länder som har gränskontroller. Det hade vi på förra mötet. Men jag hade också direktkontakt med kommissionär Avramopoulos per telefon dagen efter att de hade presenterat detta, så vi fick information om det vid den tidpunkten.

Det här paketet innehåller bland annat ett förslag om ändringar i gränskodexen gällande bestämmelsen om återinförande av inre gränskontroller. Eftersom förslaget är så nytt har vi inte hunnit överlägga med er om det, men jag kommer att göra en genomgång av det nu. Jag vill också säga att vi vet från Corepermötet i onsdags att medlemsstaterna vid RIF-rådet nästa vecka endast förväntas ha övergripande synpunkter.

Kommissionens förslag tar alltså sikte på de bestämmelser i gränskodexen som reglerar återinförande av tillfälliga gränskontroller vid inre gräns.

I dag kan en medlemsstat enligt artikel 25 i gränskodexen tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns om medlemsstaten bedömer att det föreligger ett hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Enligt kommissionens förslag ska det tillåtna tidsspannet för sådana gränskontroller förlängas från nuvarande max sex månader till totalt ett år. Det är innebörden.

Parallellt med förslaget till ändring av artikel 25 finns ett förslag till en ny artikel, 27 a. Den förslås reglera procedurerna för att bemöta ett hot

som varar i över ett år. I dessa fall och under förutsättning att åtgärder har vidtagits även inne på territoriet föreslås att den tillfälligt återinförda gränskontrollen ska kunna förlängas med upp till ytterligare två år. Men förlängningen måste föregås av ett nytt särskilt förfarande som involverar ett yttrande från kommissionen och en rekommendation från rådet.

Förutsatt att alla kriterier i gränskodexen är uppfyllda skulle alltså en medlemsstat med kommissionens förslag kunna återinföra inre gränskontroller under en sammanlagd period av tre år, alltså ett plus två år.

Kommissionen föreslår också att ändringar ska införas i artikel 27 om en något utvidgad informations- och samrådsskyldighet jämfört med befintliga regler. Berörda medlemsstater föreslås bland annat presentera en riskanalys där de redogör för hur länge de tillfälliga gränskontrollerna förväntas bestå och hur samråd skett med angränsande medlemsstat.

Regeringens övergripande inställning till förslaget är att vi välkomnar den översyn som gjorts så att vi får ett regelverk som överensstämmer med dagens verklighet. Sverige stöder därför också kommissionens förslag om en möjlighet till förlängning av tidsgränsen i gränskodexens artikel 25 vad gäller tillfälligt återinförd gränskontroll så att de länder som anser sig ha behov av inre gränskontroll kan tillämpa detta.

Kommissionens paket om Schengensamarbetet innehåller förutom förslaget om ändringar i gränskodexen också ett meddelande om bevarande och stärkande av Schengensamarbetet och en rekommendation om genomförande av gränskodexens regler vid tillfälligt återinförd inre gränskontroll.

Meddelandet och rekommendationerna återspeglar gällande rättsläge och innehåller inga konkreta förslag att ta ställning till i den delen.

Anf. 151 ORDFÖRANDE:

Ståndpunkten som statsrådet presenterar fick vi i e-posten i går kväll.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Det var den sista punkten på den preliminära dagordningen. Vi tackar statsrådet Morgan Johansson och hans medarbetare för deras deltagande.

Innehållsförteckning

§ 1 Miljö

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 6 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	1
Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 8 JENS HOLM (V)	3
Anf. 9 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	3
Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 11 MARIA PLASS (M)	4
Anf. 12 LARS-AXEL NORDELL (KD).....	4
Anf. 13 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L).....	4
Anf. 14 MARTIN KINNUNEN (SD)	4
Anf. 15 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 MARTIN KINNUNEN (SD)	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	5
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 21 LARS-AXEL NORDELL (KD).....	5
Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 24 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	5
Anf. 25 JENS HOLM (V)	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 27 JENS HOLM (V)	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 29 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	7
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	7

§ 2 Miljö

.....	8
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 32 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	8
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 34 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 36 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	9
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	9

§ 3 Jordbruk och fiske

.....	10
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 39 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	10
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 41 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	10
Anf. 42 JENS HOLM (V)	13

Anf. 43	ESKIL ERLANDSSON (C)	14
Anf. 44	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	14
Anf. 45	Ämnesrådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL	15
Anf. 46	Kanslirådet KARIN VICTORIN	15
Anf. 47	HELENA BOUVENG (M)	15
Anf. 48	JENS HOLM (V)	15
Anf. 49	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	15
Anf. 50	JENS HOLM (V)	15
Anf. 51	MARTIN KINNUNEN (SD)	16
Anf. 52	LARS-AXEL NORDELL (KD)	16
Anf. 53	ESKIL ERLANDSSON (C)	16
Anf. 54	MARIA PLASS (M)	16
Anf. 55	EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L)	16
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 57	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	17
Anf. 58	ESKIL ERLANDSSON (C)	17
Anf. 59	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	17
Anf. 60	Kanslirådet KARIN VICTORIN	17
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 62	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	18
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 64	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	18
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 66	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	18
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 68	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	19
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	19

§ 4 Ekonomiska och finansiella frågor

.....		20
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 71	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	20
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 73	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	20
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 75	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	21
Anf. 76	JENS HOLM (V)	21
Anf. 77	JOHNNY SKALIN (SD)	22
Anf. 78	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 80	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
Anf. 81	JENS HOLM (V)	22
Anf. 82	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 84	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23

Anf. 85 JENS HOLM (V)	23
Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 87 JENS HOLM (V)	24
Anf. 88 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 89 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 90 HELENA BOUVENG (M)	25
Anf. 91 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
Anf. 92 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
Anf. 94 ORDFÖRANDEN	25
§ 5 Rättsliga och inrikes frågor	26
Anf. 95 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 96 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	26
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 98 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	26
Anf. 99 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 100 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	26
Anf. 101 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 102 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	26
Anf. 103 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 104 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	27
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 106 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	27
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	27
§ 6 Återrapportering från informellt möte	28
Anf. 108 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 109 Statssekreterare HANS DAHLGREN	28
Anf. 110 ORDFÖRANDEN	29
§ 7 Rättsliga och inrikes frågor	30
Anf. 111 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 112 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	30
Anf. 113 KRISTER HAMMARBERGH (M)	30
Anf. 114 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	30
Anf. 115 KRISTER HAMMARBERGH (M)	31
Anf. 116 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 117 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	31
Anf. 118 KRISTER HAMMARBERGH (M)	31
Anf. 119 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L)	31
Anf. 120 ORDFÖRANDEN	31

Anf. 121 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	31
Anf. 122 JOHNNY SKALIN (SD)	32
Anf. 123 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	32
Anf. 124 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	32
Anf. 125 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 126 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	32
Anf. 127 JENS HOLM (V)	33
Anf. 128 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	33
Anf. 129 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	33
Anf. 130 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	34
Anf. 131 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 132 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	34
Anf. 133 JENS HOLM (V)	35
Anf. 134 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	35
Anf. 135 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 136 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	35
Anf. 137 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 138 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	35
Anf. 139 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 140 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	36
Anf. 141 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	37
Anf. 142 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	37
Anf. 143 ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 144 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	37
Anf. 145 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	38
Anf. 146 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	38
Anf. 147 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 148 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	38
Anf. 149 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 150 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	38
Anf. 151 ORDFÖRANDEN.....	39